

8 Mei 1945.

Derde Jaarg. No 7.

PRIJS:

Losse nummers 10 ct

Verantwoordelijk redacteur:  
G. J. Lammers

# Trouw

Dagblad voor Den Haag en Omstreken

Adres van Redactie  
Warmoezierstr. 6-6a  
Telefoon: 336045

Adres  
van Administratie  
Stationsweg 44a  
Telefoon  
112024 en 112025

## Stichting van den Arbeid

### Werkgevers en werknemers in Nederland slaan de handen ineen.

#### URGENTIEPROGRAM AAN DE REGERING TOEGEZONDEN.

Het uur der bevrijding is aangebroken.

Wij dragen weer eigen verantwoordelijkheid.

Ons Vaderland is verarmd en leeggeplunderd.

Maar de weg tot opbouw en herstel is vrij.

Werkgevers en werknemers beseft hierbij Uw taak, dat is de taak, om in eendrachtige samenwerking te arbeiden aan den opbouw van ons land.

De Regering heeft ter zake ongetwijfeld haar vastomlijnde plannen; steunt hierbij onze eigen wettige overheid. Geeft U niet over aan persoonlijke wraakgevoelens of willekeur.

Ontvangt de slachtoffers van de Duitsche terreur- en deportatie-methoden met open armen; herstelt hen in hun oude functie.

Gedurende de bezettingsjaren is regelmatig overleg gepleegd tusschen verlegenwoordigers van werkgevers- en werknemerscentralen, die formeel werden opgeheven, doch in 't geheim hun arbeid hebben voortgezet. Aan dit overleg werd deelgenomen door Dr. Ir. A. H. W. Hacke, Directeur-Generaal van den Arbeid. In dit overleg werd volledige overeenstemming bereikt over een gemeenschappelijke organisatie van den arbeid. De principiële grondslagen daarvan werden neergelegd in een STICHTING VAN DEN ARBEID, tot bevordering van den socialen vrede, orde en rechtvaardigheid. Voorzien is in een gemeenschappelijk overleg op sociaal gebied, zoowel, bedrijfstaksgewijze als landelijk en centraal. De Stichting stelt zich voorts ten dienste van de overheid ter vervulling van opdrachten ten bate van het algemeen belang.

Daarnaast is diepgaand overleg in een vergevorderd stadium over: de wijze van behandeling van economische vraagstukken in organisatorisch verband, met deelneming van de vakbeweging der werknemers aan het dragen van verantwoordelijkheid.

Er van uitgaande, dat medezeggenschap van de arbeiders in het beheer van de onderneming niet gevraagd wordt, werd eenheid van inzicht verkregen over de wenschelijkheid van een ruime vertegenwoordiging van de arbeidersvakbeweging in het hoogste economische college, dat der Regering ter zijde zal staan; daarnaast over de noodzakelijkheid, dat op dit terrein ook een aantal lagere publiekrechtelijke organen moet worden gesticht. Er werd besloten voor te stellen, de uitwerking hiervan, alsmede de vraag, hoe de verdere samenwerking op economisch gebied kan worden bevorderd, onverwijld door de overheid, de ondernemers en werknemers in studie te doen nemen. Door het gezamenlijk gedragen leed zullen, naar wij vertrouwen, vroegere tegenstellingen zijn weggevalen, scheidsmuren geslecht.

Versterkt de eendracht van ons volk.

Beseft, dat aller gezamenlijke krachtsinspanning vereischt wordt tot leniging van den nood en tot herstel van wat verloren ging.

Werkgevers: Houdt de poorten open.

Werknemers: vervult Uw plicht.

Het Vaderland heeft allen nodig.

Een nieuwe toekomst ligt voor ons.

Aan den Arbeid!

Door de gezamenlijke werkgevers- en werknemerscentralen is als verder resultaat van gemeenschappelijk overleg reeds eenige maanden geleden het volgende urgentieprogramma aan de regering toegezonden:

1. Van Regeeringswege worden, in overleg met het georganiseerde bedrijfsleven, onverwijld maatregelen getroffen, dat:

a. de werknemers, die in het buitenland gedwongen werken,

b. de krijgsgevangenen,

c. de door den vijand als gijzelaar geïnterneerden of om andere redenen door den bezetter van hun vrijheden beroofde personen,

d. de onderduikers,

in hun oude functie te werk worden gesteld. Als dit om bijzondere redenen niet aanstands mogelijk is, geldt voor hen een wachtgeldregeling, die onverwijld van overheidswege wordt ingesteld of bevorderd. Tevens wordt voor hen, die voor dien tijd werkloos waren, een financiële regeling getroffen.

2. Onmiddellijke rehabilitatie en herstel in oude functie onder continuering van rechten van allen, zoowel in overheids- als in particulieren dienst, die tijdens de bezetting door politieke terreur, dan wel omdat zij werden onvaderlandsche handelingen te verrichten, werden ontslagen of genoodzaakt werden ontslag te nemen, resp. werden gedegradeerd.

3. Handhaving van het ontslagverbod, uitzonderingen toe te staan door de Overheid, met behulp van organen uit kringen van werkgevers en werknemers.

4. Weder-invoering van normale werk- en rusttijden.

5. Krachtige bevordering van de werkgelegenheid door het treffen van maatregelen tot onmiddellijken wederopbouw van de verwoeste gebieden, uitvoering van openbare en cultuur-technische werken, bouw van goede en ruime arbeiderswoningen en van middenstandswoningen en andere utiliteitsgebouwen.

6. Verhooging van de rantsoenen van de voornaamste levensbenodigdheden, in het bijzonder van voeding, schoeisel, dekking en kleding. Krachtige bestrijding van den zwarten handel.

7. Prijszetting door de Overheid. Loonregeling onder toezicht van de Overheid. Herziening van loonen en prijzen ter verbetering van het levenspeil. Handhaving van de beschermende maatregelen welke voor huurders van woningen zijn getroffen.

8. Directe verbetering van de uitkeeringen aan ouden van dagen.

9. Krachtige bevordering van de volksgezondheid, in het bijzonder door de bestrijding van de tuberculose.

10. Het treffen van financiële voorzieningen voor oorlogsinvaliden, waaronder ook begrepen die Nederlanders, die slachtoffer werden van bombardementen, zoowel hier als in het buitenland.

Het voor zoover noodig boven en behalve reeds bestaande wettelijke voorschriften voorzien in de behoeften van zeevarenden, die in den oorlog ter beschikking stonden en staan der geallieerden en gedurende dezen tijd geheel of gedeeltelijk invalide zijn geworden, zoowel in die van hun nagelaten betrekkingen.

Deze oproep is ondertekend door:

Mr. D. U. Stikker, Voorzitter van den Raad van Bestuur in Arbeidszaken, tevens Voorzitter van Centraal Overleg in Arbeidszaken voor Werkgeversbonden.

Ir. W. H. van Leeuwen, Lid van het Dag. Bestuur van den Raad van Bestuur in Arbeidszaken, tevens Voorzitter van het Verbond van Ned. werkgevers.

Ir. M. H. Damme, Lid van het Dag. Bestuur van den Raad van Bestuur in Arbeidszaken, tevens lid van het Dag. Bestuur van het Verbond van Ned. Werkgevers.

Mr. B. C. Slotemaker, Gedelegeerde van den Raad van Bestuur in Arbeidszaken, tevens Alg. Secretaris van het Verbond van Nederlandsche Werkgevers.

Ir. F. H. E. Guljé Vice-Voorzitter van den Raad van Bestuur in Arbeidszaken, tevens Voorzitter van de Alg. Kath. Werkgeversveren. en Voorzitter van het R. K. Verbond van Werkgevers-vakver.

Dr. L. G. Kortenhorst, Alg. Secr. van de Alg. Kath. Werkgeversveren. en Dir.-Secr. van het R. K. Verbond van Werkgeversvakverenigingen.

H. Diemer, Ged. van het Prot.-Chr. Werkgeversverbond. D. Swagerman, Secr. van den Kon. Ned. Middenstandsbond en Voorzitter van de Ned. Middenstands-Centrale.

Mr. F. J. H. Bachg, Directeur van het Bureau van den Ned. R. K. Middenstandsbond, tevens Secretaris van de Nederlandsche Middenstands-Centrale.

Mr. J. van Andel, Ged. van het Bestuur van de Prot.-Chr. Middenstands-Centrale.

H. D. Louwes, Voorz. van het Kon. Ned. Landbouw-Comité A. N. Fleskens, Voorzitter van den Katholieken Nederlandschen Boeren- en Tuindersbond.

Chr. van den Heuvel, Ged. van den Chr. Boeren en Tuindersbond in Nederland.

E. Kupers, Voorzitter van het Nederlandsch Verbond van vakverenigingen.

A. C. de Bruyn, Voorzitter van het R. K. Werkliedenverbond in Nederland.

A. Stapelkamp, Voorzitter van het Chr. Nationaal Vakverbond in Nederland.

Dr. Ir. A. H. W. Hacke, Directeur-Generaal van den Arbeid.

#### DE VOEDSELVOORZIENING IN NEDERLAND

Londen, 7 Mei (O. G. P.). — De correspondent van de Evening Standard bij Canadeesche eerste leger meldt, dat Sir Jack Drummond, wetenschappelijk adviseur van het ministerie van Voedselvoorziening, Dr. John Beattie, van den raad van onderzoek van geneesheeren, Dr. Charles Leach van de Rockefeller Foundation en Dr. Loutit van den Britschen Medischen Raad van Onderzoek zich thans in Nederland bevinden om de voedseltoediening in Nederland te leiden. Zij zijn met een colonne Roode Kruisauto's door Niemandslaan gereden in de richting van Utrecht en Amsterdam. De correspondent heeft een onderhoud gehad met Sir Jack Drummond, die verklaarde, dat het systeem van voedselvoorziening aan verhongerde bevolking nog maar in het experimenteële stadium was, maar dat toch reeds eenig succes was behaald, er waren tillands menschenlevens gered en duizenden zouden reeds gered worden des doods gered kunnen worden.

#### HET EINDE VAN DEN OORLOG IN EUROPA

Rheims 7 Mei Reuter). — De geallieerden deden vandaag officieel mede dat Duitschland onvoorwaardelijk heeft gecapituleerd.

De overgave geschiedde om 2.41 uur (Fransche tijd) in een klein schoolgebouw, waarin generaal Eisenhower zijn hoofdkwartier heeft gevestigd. Kolonel-generaal Gustav Jodl teekende het protocol voor de Duitschers.

#### Dinsdag „Victory in Europe day”

Londen 7 Mei (Reuter) — Dinsdag (heden) zal worden beschouwd als „Victory in Europe day”. Churchill zal om 13 uur (g.m.t.) voor de radio spreken. Koning George komt om 17 uur (g.m.t.) voor de microfoon.

# Vreeselijke tooneelen op den Dam te Amsterdam

## DUITSCHERS SCHIETEN OP DUIZENDKOPPIGE MENIGTE

### Vele dooden en gewonden

Amsterdam, 7 Mei. — Een redacteur van het A.N.P. te Amsterdam is getuige geweest van een bloedbad, dat heden, Maandagmiddag, op den Dam voor het Koninklijk Paleis door Duitse troepen onder weerlooze burgers is aangericht. De dag van de bevrijding, welke zoo hoopvol was begonnen met de aankomst van de eerste Canadeesche tanks in de hoofdstad, is tenslotte verkeerd in een dag van rouw.

Reeds in de vroege ochtenduren was het onrustig in het centrum van Amsterdam. Via een bericht van Radio Oranje was bekend gemaakt, dat de Canadeezen, die Noord-Holland zouden bezetten, eerst Dinsdag te Amsterdam werden verwacht. Omstreeks half een echter ging er plotseling een gejuich op van enkele honderden stedelingen, die zich op het plein voor het Paleis hadden verzameld, en daar was wel reden voor, want een zevental lichte Canadeesche tanks, o.a. geheeten Beau Sabreur, kwamen van het Rokin den Dam oprijden. Voorafgegaan door een motorvoertuig van de B. S. waren zij via den Middenweg de stad binnengekomen. Volgens onze inlichtingen waren het de eerste afdelingen, die de stad zouden „schoonmaken”. De tanks waren „behangen” met Amsterdamsche jongens en meisjes, die een plaatsje hadden gevonden op de gevechtswagens. Zij maakten een rondje op den Dam. Duizenden menschen kwamen in enkele tientallen seconden van alle straten en stegen toegestroomd. De bemannen van de tanks kwam handen tekort, om de enthousiaste gelukwenschen van de bevolking in ontvangst te nemen. Het Wilhelmus werd gezongen. Eindelijk Amsterdam was als een der laatste hoofdsteden van Europa door deze symbolische bevrijding van de Duitse bezetting verlost.

Na een half uur vertrokken de Canadeezen in alle richtingen.

Toen verspreidde zich het gerucht, dat de hoofdmacht tegen half vier in de stad verwacht werd. Om drie uur hadden vele duizenden — naar schatting een 8000 personen — zich op het plein voor het Paleis verzameld, waar men reeds bezig was een muziektent op te stellen en een spreekgestoelte.

Om kwart over drie klonken plotseling verscheidene schoten, direct gevolgd door het geratel van machi-

negeweren. Volgens onze waarnemingen waren er strubbelingen gerezen met de Duitse bezetting van het geldkantoor, dat vlak achter het Paleis ligt, toen daar leden van de B. S. waren verschenen. Hoe het ook zij, Duitse mariniers, die post hadden gevat op de balcon van de Groote-Club, openden het vuur op de menigte, die zich op den Dam, den Nieuwendijk, de Kalverstraat en de andere straten en stegen in de omgeving bevond. Een rampzalige paniek ontstond.

De menigte vluchtte in doodsangst weg. En terwijl de verraderlijke kogels hun slachtoffers maakten, speelden zich op verschillende hoeken wanhopige tooneelen af. In het gedrang der vluchtende duizenden werden tallozen onder den voet geloopt. In vijf minuten was de Dam met het omliggende gedeelte werkelijk schoongeveegd. Verscheidene slachtoffers, dooden, zwaar- en lichtgewonden, bleven als offer van dit optreden op het asfalt liggen. Vooral bij den Ouden Bisschop, op den hoek van Dam en Damrak, lagen vele slachtoffers onbeweeglijk op straat. Onmiddellijk hadden de leden van de B.S. ngegripen, zorgden voor de afzetting van alle straten, die op den Dam, den Vijgendam en Vischersdam uitkomen. Personeel van het Roode Kruis, padvindsters en verpleegsters droegen de slachtoffers weg, zwaaiend met Roode Kruis-vlaggen om verder schieten te voorkomen. De situatie was volkomen onzeker. Om kwart voor vier kwamen twee overvalwagens met Grüne Polizei over het Rokin naar den Dam.

Tot zoover het verhaal van onze redacteur, die niet in de gelegenheid was het verdere verloop persoonlijk waar te nemen. De verdere ontwikkeling zullen wij nog in een volgens verlag nauwkeurig vermelden.

de voorkant gedekt was door de Nederlandsche vlag en bloemen, maar niet genoeg kon bekijken. Zoo is dan ook Maandagmiddag de geallieerde bezettingsmacht nog niet in de Residentie verschenen maar spoedig zal dit dan toch wel het geval zijn en daarop blijft het publiek opgeruimd wachten, zonder het goede humeur er bij te verliezen.

### HET PALEIS IN OUDEN LUISTER HERSTELD

Het Koninklijk Paleis aan het Noordeinde te 's-Gravenhage is Zondagmiddag met 'n eenvoudige plechtigheid in zijn ouden luister hersteld. Om twee uur werd door het interne personeel, dat daartoe op het dak verzameld was, de driekleur op den standaard geheschen. Onder leiding van den intendant van het paleis, jhr. P. F. O. R. Sickinghe, werd vervolgens door het personeel het Wilhelmus gezongen. De gordijnen van het Paleis, die vijf jaren een onbewoond uiterlijk aan het gebouw hadden gegeven, werden opgetrokken, de deuren werden geopend en het paleis herkeeg weer het oude vertrouwde aanzicht. Het vreugdevolle van dezen dag werd nog geaccentueerd door een kleurige bloemenversiering: op de trappen van het paleis waren in bloemen de letters W., J. en B. aangebracht. Door iemand, die daartoe onder het publiek geld ophaalde, werden deze bloemen steeds ververscht.

## Nieuws in enkele regels!

— In een Oostenrijksch gevangenenkamp zijn de Fransche politici en gewezen premiers Edouard Daladier en Paul Reynaud, benevens de generaals Gamelin en Wygand, bevrijd.

— De U.N.R.R.A. en het Britsche Roode Kruis zijn voornemens, per dag 2500 ton voedsel naar Westelijk Nederland te voeren.

— De Spaansche minister van buitenlandsche zaken, Lequerica, verklaarde in een aan de geallieerde pers verstrekte mededeeling, dat Lavàl aan de geallieerden uitgeleverd zal worden.

— Koning Leopold van België is in Zwitserland aangekomen, waar hij zich met zijn familie zal vereenigen. Hij treft voorbereidingen voor den terugkeer naar België.

— Max Blokzijl heeft gisteravond een rede gehouden voor den zender van de Vesting Holland, waarschijnlijk zijn zwanenzang. Hij verklaarde voor denzelfden zender getuige te zijn geweest van de gevoelens van dankbaarheid en opluchting der Nederlandsche bevolking. Hij zeide zich deze gevoelens te kunnen indenken en ze tot op zekere hoogte te deelen!!!

— Generaal Foulkes heeft verklaard, dat men de 2 à 3000 man Nederlandsche SS'n het oog zal houden.

— Togo, de Japansche premier zeide, dat de capitulaties in Duitschland in strijd zijn met het driemogendhedenverdrag en dat, wanneer Duitschland doorgaat met vredesaanbiedingen aan de geallieerden, Japan zich genoodzaakt zou zien de verdragen te herzien. — Met wie?

— Den 10den Mei zal Churchill een radiorede houden ter herdenking van het feit dat hij vijf jaar geleden premier werd, en van den inval in Nederland, België en Luxemburg. Dit is evenwel niet de rede, waarin Churchill mededeeling zal doen van de overwinning in Europa, die waarschijnlijk reeds eerder zal worden gehouden.

— „Herrijzend Nederland” zal Dinsdag a.s. om 15 uur een aanvang maken met een reeks uitzendingen, waarin mededeeling wordt gedaan van naam en adres van voormalige politieke gevangenen in Duitschland.

— Nederlandsche SS. is bezig zich in te graven in de omgeving van Veenendaal en doet aanvallen op geallieerde voedselconvooien.

— In Jutland bevinden zich twee miljoen civiele Duitse vluchtelingen, hoofdzakelijk in de bosschen. Zij hebben nog voedsel voor ongeveer 10 dagen. Veldmaarschalk Montgomery heeft evenwel gezegd, dat Nederland en Denemarken in de eerste plaats aan voedsel moeten worden geholpen en dat, als er menschen moeten hongerden, het dan maar Duitschers moeten zijn.

— Tot de, in Zuid-Duitschland bevrijde gevangenen behoren o.a. de vroegere Oostenrijksche bondskanselier Schussnig, de vroegere Fransche minister-president Leon Blum en Ds Niemöller, de bekende figuur uit de Belijdeniskerk die zich tegen het nazi-regiem verzette.

### F. DE BOER BURGEMEESTER VAN AMSTERDAM

Tot Burgemeester van Amsterdam is benoemd de heer F. de Boer, directeur van de Stoomvaart-Maatschappij Nederland te Amsterdam. De heer de Boer zal officieel fungeren als regeeringsgemachtigde en wvd. Burgemeester van de hoofdstad van Nederland.

### BURGEMEESTERSBENOEMINGEN

Naar wij vernemen is tot regeeringsgemachtigde, wvd. burgemeester van Haarlem benoemd de heer M. A. Reinalda, in 1940 wethouder van deze gemeente. Hij is als zoodanig afgezet, omdat hij geweigerd had als oudste wethouder S. A. Pflcker den ambtsketen om te hangen.

— Tot waarnemend burgemeester van Hilversum is benoemd de heer B. H. Bakker, oud-wethouder van Hilversum.

## MUSSERT GEARRESTEERD!

De correspondent van Anep-Aneta heeft volgens radio Oranje gemeld, dat Mussert te Utrecht door de ngerisheit in het hoofdkwartier van de Nat. Soc. Bew. is gearresteerd. Hij had de vorige week nog verklaard den heldood te zullen sterven.

### De Duitse troepen moeten uit Nederland naar huis loopen

Londen, 7 Mei (Reuter). De 120.000 Duitschers, die in West-Nederland hebben gecapituleerd moeten naar huis loopen.

„They are going to walk back home on their own flat feet”. zoo werd gezegd in het Britsche hoofdkwartier. Maar voor zij deze wandeling van 200 mijl mogen beginnen, moeten zij eerst de zaken in Nederland een beetje opruimen. Zij moeten de mijnen opruimen en dijken en wegen herstellen. Al dezen tijd moeten zij van het voedsel leven, dat zij zelf bijeengehaald hebben. Als gecapituleerde troepen krijgen zij geen rantsoenen.

### DE RESIDENTIE IN AFWACHTING

's-Gravenhage, 7 Mei. — Zooals wij reeds meldden, zijn de eerste geallieerde gevechtswagens gistermiddag op het Plein verschenen. Het bleken vier Canadeesche gevechtswagens te zijn, die over den Korten Vijverberg het Plein opreden, voor het gebouw van den Hooften Raad even stopten, daarna een ronde maakten over het Plein en weer over den Korten Vijverberg verdwenen.

Zij hadden gen enkel contact met de Duitse militairen, die hier druk bezig waren verschillende gebouwen te ontruimen en meubilair, beddegoed, enz. in gedeeltelijk nog gecamoufleerde vrachtauto's laadden. Tijdens het korte opthoud werden de wagens omringd door autogrammenjagers, doch spoedig werd de tocht voortgezet en was het korte bezoek aan het Plein voorbij. De gevechtswagens werden begeleid door eenige auto's, waarin enkele jongelieden uit de illegale beweging gezeten waren.

Het was dus een kort bezoek, maar oock elders verschenen geallieerde militairen. Zoo kwamen b.v. op 't hoofdkwartier van het strijdend gedeelte van de B.S., in de morgenuren eenige Amerikaansche officieren, in den middag gevolgd door eenige Canadeesche collega's, die kwamen kennis maken. Hier werden zij enthousiast toegejuicht door het toegestroomde publiek, dat de gevechtswagens, waarvan

Ondergeteekende:

(naam)

(adres)

(plaatsnaam)

wenscht zich met ingang van heden te abonneeren op het dagblad „Trouw” tegen een prijs van 31 cent per week.

(Handtekening)

S.v.p. met blokletters volledig invullen en afgeven aan onze verspreiders of agentschappen.